

Zespół Szkół nr 32
85-308 Bydgoszcz, ul. Krucza 5a
tel./fax 52 373 25 30

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 14/2024
Dyrektora Zespołu Szkół nr 32 w Bydgoszczy
z dnia 18.07.2024r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W ZESPOLE SZKÓŁ NR 32 W BYDGOSZCZY

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 28 lipca 2023r., o zmianie ustawy- Kodeks rodzinny opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023r., poz.1606)
2. art.22b i art. 22c Ustawy z dnia 13 maja 2016r.o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r., poz.1304).

Wstęp

Dobro i bezpieczeństwo dzieci są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników Zespołu Szkół nr 32, w skład którego wchodzi Szkoły Podstawowej nr 61 im. Bohaterów Westerplatte oraz Przedszkola nr 24 w Bydgoszczy. Pracownicy placówki traktują dzieci z należyтым szacunkiem oraz uwzględniają ich potrzeby. Każdy pracownik zobowiązany jest do dbania o prawidłowy rozwój dzieci, do przestrzegania procedur określonych w niniejszym dokumencie i działania w oparciu o obowiązujące prawo, przepisy wewnętrzne oraz swoje kompetencje. Niedopuszczalne jest, by pracownicy szkoły lub przedszkola stosowali wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejszy dokument określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w placówce za bezpieczeństwo dzieci do niego uczęszczających.

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej Zespołu Szkół nr 32 w Bydgoszczy. Są one promowane wśród całego personelu, rodziców i małych dzieci uczęszczających do szkoły i przedszkola. Poszczególne grupy małych dzieci są aktywnie zapoznawane z poniższymi Standardami poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

Rozdział I

Obszary Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

§ 1.

Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem tworzą bezpieczne i przyjazne środowisko rozwojowe. Obejmują cztery obszary:

1) Politykę Ochrony Małoletnich, która określa:

- a) zasady bezpiecznej rekrutacji personelu do pracy w Zespole Szkół nr 32 w Bydgoszczy – *załącznik nr 1*, w tym oświadczenie o niekaralności – *załącznik nr 2*,
- b) procedura zapewniająca bezpieczne relacje personel-małoletni,
- c) zasady interwencji na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia – *załącznik nr 8,9,10*,
- d) zasady ochrony wizerunku małoletnich i ich danych osobowych (Rozdział V, § 10-12) oraz zgoda na przetwarzanie danych osobowych, w tym wykorzystanie wizerunku – *załącznik nr 3 (Formularz zgody obowiązujący w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz)*,

2) Personel – obszar, który określa:

- a) zasady rekrutacji personelu pracującego z dziećmi w szkole i przedszkolu, w tym obowiązek uzyskiwania danych z Rejestru Sprawców Przepiępstw na Tle Seksualnym o każdym członku personelu oraz, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, informacji z Krajowego Rejestru Karnego, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskiwania oświadczenia personelu dotyczącego niekaralności lub braku toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego,
- b) zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania na terenie szkoły są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem,
- c) zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci i młodzieży,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników, zobowiązanych do podejmowania interwencji,
- d) zasady przygotowania personelu (pracującego z dziećmi i młodzieżą i ich rodzicami/opiekunami) do edukowania:
 - dzieci i młodzieży na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - rodziców/opiekunów małoletnich na temat wychowania ich bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem,

- e) zasady dysponowania materiałami edukacyjnymi dla dzieci, młodzieży i rodziców oraz aktywnego ich wykorzystania,

3) Procedury – obszar określający działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu, członków rodziny, rówieśników i osób obcych:

- a) zasady dysponowania przez szkołę danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnienia do nich dostępu wszystkim pracownikom,
- b) zasady eksponowania informacji dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży,

4) Monitoring – obszar, który określa:

- a) zasady weryfikacji przyjętych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem – przynajmniej raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rozdział II

Słowniczek terminów i definicji

§ 2.

Terminy

Ilekróć w Standardach jest mowa o:

1. **dziecku/młodzieży/małoletnim** – należy rozumieć każdego ucznia/wychowanka Zespołu Szkół nr 32 w Bydgoszczy (do ukończenia 18 roku życia),
2. **krzywdzeniu dziecka** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie,
3. **personelu** – należy rozumieć każdego pracownika Zespołu Szkół nr 32 w Bydgoszczy, bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownika, stażystę, wolontariusza lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań wykonuje działalność związaną z opieką, wychowaniem, edukacją dzieci uczęszczających do Zespołu Szkół nr 32 w Bydgoszczy,
4. **rodzicu/ opiekunie prawnym dziecka** – należy rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka,
5. **instytucji** – należy rozumieć każdą instytucję świadczącą usługi dzieciom lub działającą na rzecz dzieci,
6. **dyrekcji** – należy rozumieć osobę, która w strukturze placówki pełni funkcje kierownicze i jest uprawniona do podejmowania decyzji,

7. **zgodzie rodzica/opiekuna prawnego dziecka** – należy rozumieć zgodę co najmniej 1 z rodziców/opiekunów dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka konieczne jest poinformowanie rodziców/ opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny,
8. **osobie odpowiedzialnej za Internet** – należy rozumieć wyznaczonego przez dyrektora pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez małoletnich na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie,
9. **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem** – należy rozumieć wyznaczonego przez dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem,
10. **danych osobowych małoletniego** – należy rozumieć wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację,
11. **placówce** – należy rozumieć Zespół Szkół nr 32 w Bydgoszczy.

§ 3.

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, a także każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można 4 formy krzywdzenia osoby małoletniej:

- 1) **Przemoc fizyczną** – przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
 - a) zauważalne symptomy przemocy fizycznej:
 - ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka,
 - okrągłe punktowe poparzenia,
 - opuchlizna, złamania, zwichnięcia,
 - siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka,
 - b) pośrednio obserwowane zachowania dziecka:
 - niechęć, lęk przed rozebraniem się,
 - lęk przed dotykiem drugiej osoby,
 - strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło),
 - nadmierna apatia lub agresja,
 - noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

2) **Przemoc psychiczną/emocjonalną** – chroniczna, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania.

a) formy przemocy psychicznej:

- niedostępność emocjonalna,
- zaniechanie emocjonalne,
- relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
- nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
- niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka granic, psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem.

b) objawy przemocy psychicznej:

- zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego),
- psychosomatyczne (ból jelitowo-żołądkowy, ból i zawroty głowy),
- moczenie i zanieczyszczanie się,
- ból mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu,
- brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie,
- depresja, fobie, lęki,
- zachowanie destrukcyjne,
- kłopoty z kontrolą emocji,
- poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych,
- problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób

3) **Zaniechanie** – chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniechania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

a) objawy zaniechania:

- częsta absencja w szkole lub przedszkolu,
- wagarowanie,
- brak przyborów szkolnych,
- ubiór nieadekwatny do pory roku,
- niedożywienie,
- zaniechanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny),
- pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci),
- niedbanie o higienę snu i odpoczynku,
- apatia, bierność.

- 4) **Wykorzystywanie seksualne** – Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi bądź obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli osoby te ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

Rozdział III

Zasady rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci

§ 4.

1. Pracownicy znają i stosują procedury zapewniające bezpieczne relacje personel – dziecko (Rozdział VIII) oraz dziecko- dziecko (Rozdział IX) ustalone w placówce.
2. Pracownicy posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci i zwracają na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
3. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka upoważnieni pracownicy podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania dla siebie pomocy.

Rozdział IV

Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia

§ 5.

W przypadku uzyskania przez pracownika placówki informacji, że dziecko jest krzywdzone lub istnieje takie podejrzenie, pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi placówki/ pedagogowi/ psychologowi/ wychowawcy klasy. Sporządza notatkę służbową.

§ 6.

1. Zgłoszona sprawa poddana jest wyjaśnieniu przez wychowawcę grupy przedszkolnej, klasy, pedagoga i psychologa.
2. Pracownicy placówki wyjaśniający sprawę podejmują następujące działania:
 - przeprowadzają rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem,

- przeprowadzają rozmowę z innymi osobami, które pomogą w ocenie sytuacji,
 - wzywają do placówki rodziców lub opiekunów prawnych pokrzywdzonego dziecka i przeprowadzają z nimi rozmowę,
 - opracowują wspólny plan pomocy dziecku.
3. Wszystkie działania przewidziane w planie pomocy dziecku mają na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i wsparcia.
 4. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - podjęcia działań przez placówkę w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - form wsparcia jakie szkoła może zaoferować dziecku,
 - działań zespołu nauczycieli względem krzywdzonego dziecka.
 5. Plan pomocy dziecku jest przedstawiony przez pedagoga lub psychologa lub wychowawcę klasy rodzicom/opiekunom prawnym dziecka z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
 6. Rodzicom/opiekunom przekazuje się informacje na temat dostępnej oferty wsparcia, motywując ich do szukania pomocy dla siebie.
 7. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planu i jego skutków względem dziecka.

§ 7.

1. W bardziej skomplikowanych przypadkach (dotyczących np. wykorzystywania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor powołuje **zespół interwencyjny** – *załącznik nr 4*, w skład którego mogą wejść: pedagog, psycholog, dyrektor/wicedyrektor, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia dziecka lub o krzywdzonym dziecku.
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone w § 6 ust. 3 niniejszych Standardów, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga, psychologa oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice dziecka, dyrektor jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny. Jeśli podejrzenie to nie zostało potwierdzone – placówka informuje o tym fakcie rodziców dziecka.
4. Zespół, o którym mowa w ust. 3, wzywa rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
5. Zespół prowadzi **rejestr zdarzeń** – *załącznik nr 5*.

§ 8.

1. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan pomocy dziecku zawarty w **Karcie Interwencji** – załącznik nr 6 wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom przez pedagoga/psychologa.
2. Kartę interwencji o której mowa w ust.1. przechowuje się w Księdze Interwencji znajdującej się w sekretariacie.
3. Pedagog/ psycholog informuje rodziców o obowiązku placówki – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji). Pracownicy uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczynania (osoba przyjmująca zgłoszenie lub wychowawca).
4. Po poinformowaniu rodziców małoletniego przez pedagoga, psychologa – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji - załącznik nr 11 lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich - załącznik nr 12, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w ust. 3.

§ 9.

1. Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
2. W placówce dostępny jest wykaz ważnych telefonów i adresów, pod którymi małoletni i dorośli mogą otrzymać informacje i wsparcie – załącznik nr 7.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych małoletnich

§ 10.

1. Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. We wszystkich działaniach szkoły kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.

2. Placówka uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka oraz najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Personel w swoich działaniach kieruje się odpowiedzialnością i rozwagą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków małoletnich. Upowszechnianie zdjęć i filmów odbywa się wyłącznie za zgodą rodziców małoletniego i służy celebrowaniu sukcesów podopiecznych, dokumentowaniu działań pracowników.
4. Placówka rejestruje wizerunek małoletnich do własnego użytku, za zgodą rodziców wyrażoną na piśmie.
5. Pracownik może wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utrwalony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację małoletnich.
6. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców na utrwalanie jego wizerunku nie jest wymagana.
7. Pracownikom placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica.
8. W celu uzyskania zgody rodzica na utrwalanie wizerunku małoletniego, pracownik placówki może skontaktować się z jego rodzicem i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych rodzica bez jego wiedzy i zgody.
9. Jeśli rodzice nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku małoletniego, personel respektuje ich decyzję.
10. **Zgoda na wykorzystanie wizerunku dziecka** stanowi załącznik nr 3.

§ 11.

1. Pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1, uprawniony pracownik może skontaktować się z opiekunem dziecka, by uzyskać zgodę na nieodpłatne wykorzystanie zarejestrowanego wizerunku dziecka i określić, w jakim kontekście będzie wykorzystywany, np. że umieszczony zostanie w celach promocyjnych lub na stronie internetowej szkoły (niniejsza zgoda obejmuje wszelkie formy publikacji, w szczególności plakaty reklamowe, ulotki, drukowane materiały promocyjne, reklamę w gazetach i czasopismach oraz w Internecie itp.) lub ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 12.

1. Upublicznienie przez pracownika placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w placówce

§ 13.

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
2. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
3. Sieć jest monitorowana, tak aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
4. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu personelowi, natomiast dzieciom w sposób ograniczony
5. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika na zajęciach.
6. W przypadku, gdy dostęp do Internetu realizowany jest pod nadzorem pracownika, jest on zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
7. Szczegółowe zasady korzystania z telefonów komórkowych przez uczniów zawarte są w Statucie szkoły.

§ 14.

1. Osoba odpowiedzialna za dostęp do Internetu w szkole, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, zabezpiecza sieć przed niebezpiecznymi treściami, poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania.
2. Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo w sieci w szkole należy:
 - a) zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania,
 - b) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb,

- c) regularne sprawdzanie czy na komputerach ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści; w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia; informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi, który organizuje odpowiednie działania profilaktyczne związane z bezpieczeństwem w Internecie;
3. Wymienione w ust. 1 oprogramowanie jest aktualizowane w miarę potrzeb.
4. Placówka nie ponosi odpowiedzialności za sposób korzystania przez wychowanków z zasobów Internetu we własnych urządzeniach mobilnych.

§ 15.

Procedura ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Szkodliwe treści to materiały, które mogą wywoływać negatywne emocje u odbiorcy lub promujące niebezpieczne zachowania. Można do nich zaliczyć:
 - 1) treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, w tym tzw. pornografię dziecięcą, czyli materiały prezentujące seksualne wykorzystywanie dzieci,
 - 2) treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, śmierć np. zdjęcia lub filmy przedstawiające ofiary wypadków, okrucieństwo wobec zwierząt,
 - 3) treści nawołujące do samookaleczeń lub samobójstw, bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, np. ruch pro-ana, ruch pro-mia, zachęcanie do zażywania niebezpiecznych substancji np. leków czy narkotyków,
 - 4) treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości, nienawiści wobec rówieśników, różnych grup społecznych lub jednostek,
 - 5) patostreamy czyli relacje na żywo prezentujące zachowania określone i postrzegane jako patologiczne.
2. Każdy pracownik szkoły po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia małoletniego informuje osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/ psycholog szkolny uzyska informacje, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
3. W razie potrzeby wychowawca podejmuje w ramach godziny wychowawczej działania profilaktyczne, którymi obejmuje uczniów całego zespołu klasowego.
4. Zaleca się, aby szkodliwe i niedozwolone treści zgłaszać do online@zs32.bydgoszcz.pl – zespołu, do którego można anonimowo zgłaszać przypadki występowania w Internecie treści a dziecięca, pedofilia, treści o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym.

§ 16.

Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

1. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy każdy pracownik ma obowiązek niezwłocznie zareagować poprzez zgłoszenie problemu wychowawcy/ osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń.
2. Wychowawca/ pedagog/ psycholog szkolny rozpoznaje sytuację oraz informuje rodziców. W razie potrzeby osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń powiadamia organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny).
3. Wychowawca/ osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu, a także małoletniemu podejrzanemu lub odpowiedzialnemu za cyberprzemoc. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna odbywa się we współpracy z opiekunami wyżej wymienionych małoletnich oraz w razie potrzeby z instytucjami zewnętrznymi.
4. W przypadku braku współpracy ze strony opiekunów małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność powiadamia właściwe organy (pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny).
5. W razie potrzeby wychowawca podejmuje w ramach godziny wychowawczej działania profilaktyczne, którymi obejmuje uczniów całego zespołu klasowego.
6. Działania podejmowane przez pracowników szkoły są dokumentowane w Karcie Interwencji.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

§ 17.

1. Dyrektor placówki wyznacza koordynatora- Zuzannę Jagielską- psychologa szkolnego na osobę odpowiedzialną za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich w placówce.
2. Koordynator przygotowuje personel placówki do stosowania wprowadzonych Standardów, odpowiada za prowadzenie szkoleń dla personelu z zakresu obowiązujących zasad oraz procedur, udzielanie bieżących konsultacji pozostałym pracownikom, a także udostępnianie oraz aktualizację informacji na temat miejsc, gdzie można uzyskać pomoc medyczną, psychologiczną, prawną w sytuacji ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego. Wszystkie podejmowane działania koordynator odnotowuje w protokole.
3. Koordynator przeprowadza wśród pracowników raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety monitorującej poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem stanowi *załącznik nr 13* do niniejszego dokumentu.

4. Na podstawie przeprowadzonej ankiety koordynator sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.
5. Dyrektor na podstawie otrzymanego raportu w razie potrzeby wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom, dzieciom i ich rodzicom/opiekunom prawnym.

Rozdział VIII

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi

§ 18.

Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi należy okazywać im szacunek oraz uważnie słuchać i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku oraz danej sytuacji.
2. Niedopuszczalne jest zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie dziecka. Krzyczeć do dziecka można wyłącznie w sytuacji wynikającej z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
3. Przepisy dotyczące ochrony danych osobowych nie zezwalają na ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/ jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
4. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy informować je o tym i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania.
5. Dziecko ma prawo do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępienie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe.
6. W obecności dzieci należy zachowywać się w sposób stosowny. Obejmuje to nieużywanie wulgarnych słów, gestów i żartów, nieczynienie obraźliwych uwag, nienawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz niewykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
7. Wszyscy pracownicy placówki mają obowiązek wymagać w kontaktach z dziećmi kulturalnego języka i zachowania, by zapobiegać utrwalaniu negatywnych wzorców i demoralizacji.
8. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, dobrze jest poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy lub pozostawić np. uchylone drzwi. Ta zasada nie dotyczy poufnych rozmów dzieci z psychologiem czy pedagogiem szkolnym oraz zajęć indywidualnych. Niedopuszczalne jest zamykanie drzwi na klucz podczas wszelkich rozmów z dziećmi.
9. Dzieci powinny zostać zapewnione, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć osobie, której ufają i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/ lub pomocy.

§ 19.

Działania z dziećmi

- 1) Każdy pracownik placówki ma obowiązek doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować, unikać faworyzowania.
- 2) Niedopuszczalne jest dyskryminowanie dzieci ze względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/ niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- 3) Prawo zabrania dorosłym nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych oraz składania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także komentarze z podtekstem seksualnym, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- 4) Zabrania się utrwalać wizerunek dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrektor nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgody opiekunów.
- 5) Zabrania się proponowania dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności dzieci.
- 6) Przyjmowanie pieniędzy czy prezentów od dziecka lub jego rodziców/opiekunów jest niedozwolone.
- 7) Zabrania się wchodzenia w relacje jakichkolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców dziecka, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych – nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
- 8) Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą zostać zgłoszone dyrektorowi szkoły lub koordynatorowi. Jeśli pracownik jest ich świadkiem, zobowiązany jest reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

§ 20.

Kontakt fizyczny z dziećmi

- 1) Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględniając wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny oraz wynika z charakteru zajęć. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując

- świadomość, że nawet przy dobrych intencjach pracownika taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
- 2) Nie można bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
 - 3) Dotykanie dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny jest zabronione (dotyczyć to może także takich aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne).
 - 4) Należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinno reagować się z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
 - 5) Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiążąc się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Pracownik, będąc świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/ lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, jest zobowiązany poinformować o tym dyrektora lub koordynatora.
 - 6) W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, pracownik zobowiązany jest unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem.
 - 7) Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
 - 8) W sytuacji zagrożenia, które może skutkować kontuzją/ urazem, itp., personel placówki ma prawo: odsunąć dziecko od źródła zagrożenia, wyprowadzić lub przenieść je w bezpieczne miejsce, odebrać przedmiot zagrażający jego lub innym zdrowiu. W przypadku bójki- stanowczo zainterweniować, rozdzielając agresorów.

§ 21.

Kontakty poza godzinami pracy

- 1) Kontakt pracowników placówki z dziećmi powinien odbywać się w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- 2) Nie dopuszcza się możliwości zapraszania dzieci do swojego miejsca zamieszkania.
- 3) Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-dziennik, telefon / e mail służbowy).
- 4) Spotkania z dziećmi poza godzinami pracy (określonymi w grafiku danego pracownika) mogą dotyczyć: przygotowywania uczniów do konkursów, spraw organizacyjnych Samorządu Uczniowskiego, organizacji imprez i przedsięwzięć szkolnych z udziałem wolontariuszy oraz zaangażowanych uczniów. Wcześniej należy poinformować o tym opiekunów oraz dyrektora poprzez e-dziennik, a opiekunowie muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

- 5) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci oraz ich opiekunów.

§ 22.

Bezpieczeństwo online

- 1) Należy być świadomym cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których można spotkać uczniów, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont.
- 2) Nie należy nawiązywać prywatnych indywidualnych kontaktów z uczniami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. Dopuszczalne jest natomiast wykorzystywanie, za zgodą rodziców/opiekunów prawnych) popularnych narzędzi np. Messenger, WhatsApp do komunikowania się grupowego z nauczycielem podczas realizacji wspólnych przedsięwzięć przez członków Samorządu Uczniowskiego, wolontariuszy lub uczniów z danego oddziału klasowego.
- 3) W trakcie pracy z dzieckiem korzystanie z osobistych urządzeń elektronicznych odbywa się tylko w uzasadnionych przypadkach np.: skorzystania z e-dziennika, zapewnienia bezpieczeństwa (wezwanie służb, innego pracownika), pilnych potrzeb związanych z wykonywaną pracą. Pracownik powinien wyłączać lub wyciszać osobiste urządzenia elektroniczne w trakcie zajęć.

Rozdział IX

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Obowiązkiem każdego ucznia jest przestrzeganie zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły.
2. Zabronione jest stosowanie z jakiegokolwiek powodu przemocy słownej (wulgaryzmy, wyzwiska), fizycznej i psychicznej (poniżanie, wyśmiewanie, szydzenie ze słabości, zastraszanie innych uczniów).
3. Każdy uczeń, jeżeli jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/ uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, w szczególności szukając pomocy u osoby dorosłej.
4. Każdy uczeń jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Uczeń nie narusza praw innych uczniów - uznaje prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny.
6. Uczeń zachowuje kulturę osobistą w kontakcie z innymi uczniami.

7. Uczeń okazuje zrozumienie dla trudności i problemów innych uczniów i oferuje im pomoc.
8. Uczeń wyraża własne poglądy, oceny i spojrzenie na świat w sposób wolny od agresji i przemocy.
9. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgłaszając się do koordynatora, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, wychowawcy lub dowolnego pracownika szkoły, do którego ma zaufanie.

Rozdział IX

Zasady i sposób udostępniania standardów opiekunom oraz małoletnim w celu zaznajamiania się z nimi i ich stosowania

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół nr 32 w Bydgoszczy są dokumentem ogólnodostępnym.
2. Standardy Ochrony Małoletnich są dostępne w formie elektronicznej na stronie internetowej szkoły: zs32.bydgoszcz.pl oraz w formie papierowej w wybranych miejscach: w gabinecie Dyrektora szkoły/Wicedyrektora przedszkola, u koordynatora, w bibliotece szkolnej, gabinecie pedagoga oraz sekretariacie.
3. Standardy Ochrony Małoletnich zostały opracowane w dwóch wersjach: pełnej oraz skróconej. Wersja skrócona zawierająca informacje istotne dla małoletnich jest dostępna na stronie internetowej szkoły oraz w gablocie informacyjnej na szkolnym korytarzu na I piętrze. Dodatkowo dzieci mogą zapoznawać się ze Standardami przedstawionymi w formie infografik rozmieszczonych w widocznych miejscach na korytarzach szkolnych i przedszkolnych.

Przepisy końcowe

§ 23.

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez zamieszczenie na stronie internetowej placówki, na spotkaniu Rady Pedagogicznej oraz poprzez przesłanie treści Standardów wszystkim pracownikom drogą elektroniczną.

Załącznik nr 1
Zasady bezpiecznej rekrutacji do pracy
w Zespole Szkół nr 32 w Bydgoszczy

1. Dyrektor przed zatrudnieniem pracownika poznaje dane osobowe, kwalifikacje kandydata/ki, w tym stosunek do wartości podzielanych przez szkołę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Dyrektor dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze/stażysty) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
3. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, dyrektor może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - a) wykształcenia,
 - a) kwalifikacji zawodowych,
 - b) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/ki.
4. W każdym przypadku dyrektor musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez niego zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Powinien znać:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
5. Dyrektor przed zatrudnieniem kandydata/ki uzyskuje jego/jej dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia danych w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępiem ograniczonym na stronie: rps.ms.gov.pl..
6. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze, dyrektor potrzebuje następujących danych kandydata/ kandydatki:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) data urodzenia,
 - c) PESEL,
 - d) nazwisko rodowe,
 - e) imię ojca,
 - f) imię matki.
7. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
8. Dyrektor przed zatrudnieniem kandydata/ki na nauczyciela uzyskuje od kandydata/ki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępiw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępiwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

9. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
10. Od kandydata/ki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
11. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/ka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie
o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym
stwierdzono,
iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
12. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
13. Dyrektor jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku nauczyciela zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. pracowników samorządowych oraz nauczycieli.
14. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego dyrektor uzyskuje od kandydata/ki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.
15. Pracownicy składają oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

Załącznik nr 2

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad
ochrony nieletnich przed krzywdzeniem**

Ja,,
posiadający/a numer PESEL, oświadczam, że nie
byłem/am skazany/a za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub
przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie
żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/am się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi
w Zespole Szkół nr 32 w Bydgoszczy i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

podpis

Załącznik nr 3

Zgoda na wykorzystanie wizerunku dziecka

Załącznik nr 3 do Kodeksu postępowania
w zakresie ochrony danych osobowych
w publicznych placówkach oświatowych,
dla których organem prowadzącym jest Miasto
Bydgoszcz

.....
imię i nazwisko ucznia/wychowanka

Bydgoszcz, dnia

.....
klasa/grupa

.....
Nazwa placówki (pieczęćka placówki oświatowej)

Wyrażam zgodę na upublicznienie danych osobowych w zakresie imię, nazwisko, wiek, grupa, klasa oraz wizerunek dziecka, co do którego sprawuję opiekę prawną, w celu prezentowania wykonanych prac plastycznych, osiągnięć dziecka jak również informowania o istotnych wydarzeniach z życia placówki oraz jej promocji, poprzez:

- stronę internetową placówki

TAK NIE

- media społecznościowe (np.: facebook, YouTube itp.)

TAK NIE

- strony internetowe organizacji edukacyjnych współrealizujących z w/w publiczną placówką oświatową projekty edukacyjne w tym organizacji międzynarodowych,

TAK NIE

- tablice informacyjne (gabloty, tablice multimedialne) w w/w publicznej placówce oświatowej

TAK NIE

- udział w konkursach

TAK NIE

- kroniki oraz gazetki szkolne wydane przez w/w publiczną placówkę oświatową

TAK NIE

Zgoda może zostać wycofana w każdym momencie.

Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

Podpis Rodziców /Prawnych Opiekunów dziecka:

Klauzula informacyjna

1. Administratorem Państwa danych osobowych jest z siedzibą przy Bydgoszcz
2. W sprawach związanych z ochroną swoich danych osobowych możecie się Państwo kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych za pomocą e-mail: iod@um.bydgoszcz.pl
3. Dane osobowe są przetwarzane na podstawie wyrażonej zgody.
4. Dane osobowe będą przetwarzane w celu prezentowania wykonanych prac plastycznych, osiągnięć dziecka jak również informowania o istotnych wydarzeniach z życia placówki oraz jej promocji.
5. Niewyrażenie zgody będzie skutkowało brakiem możliwości umieszczenia informacji o osiągnięciach Państwa dziecka w ramach prowadzonych konkursów i innych działań promocyjnych.
6. Dane będą udostępniane wyłącznie podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa, a także podmiotom współpracującym w ramach konkursów, czy też innych form działalności.
7. Do danych osobowych mogą mieć dostęp pracownicy administratora danych na podstawie wydanych upoważnień, a także m.in. osoby znajdujące się w komisjach konkursowych, osoby korzystające ze strony internetowej, w tym portali społecznościowych w/w podmiotu.
8. Dane osobowe przetwarzane będą do momentu cofnięcia przez Państwa zgody.
9. Dane osobowe mogą być przekazane do organizacji międzynarodowych, które współrealizują projekty edukacyjne, a także firmy wspomagające w/w podmiot przy organizowaniu imprez okolicznościowych na podstawie zawartych umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.
10. W związku z przetwarzaniem danych osobowych jesteście Państwo uprawnieni do:
 - a. Dostępu do danych osobowych.
 - b. Poprawiania danych osobowych.
 - c. Cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem. O wycofaniu zgody należy powiadomić w formie pisemnej i mailowej Administratora Danych Osobowych.
 - d. Wniesienia żądania usunięcia danych w przypadku cofnięcia zgody na ich przetwarzanie.
 - e. Wniesienia żądania ograniczenia przetwarzania danych wyłącznie do ich przechowywania w przypadku:
 - i. zakwestionowania prawdziwości danych lub podstawy prawnej ich przetwarzania,
 - ii. potrzeby zapobieżenia usunięcia Państwa danych, pomimo wygaśnięcia prawnego tytułu do ich przetwarzania przez Szkołę w celu umożliwienia Państwu ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń,
 - iii. do otrzymania w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego danych osobowych, które zostały dostarczone administratorowi, oraz przesłania ich innemu administratorowi (wyłącznie w przypadku przetwarzania danych z użyciem systemów informatycznych).
 - iv. Wniesienia skargi do organu nadzorczego – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
11. Dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
12. Dane mogą być przekazywane do państwa trzeciego znajdującego się poza obszarem Unii Europejskiej.

Załącznik nr 4
Karta powołania Zespołu Interwencyjnego

W związku z zaistniałą sytuacją podejrzenia krzywdzenia małoletniego
..... - ucznia/dziecka Zespołu Szkół nr 32 w Bydgoszczy
Dyrektor placówki powołuje Zespół Interwencyjny w składzie:

-
-
-
-

Załącznik nr 5

Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia nieletnich

Lp.	Opis zdarzenia	Data	Podjęte czynności	Interwencja organów zewnętrznych – tak/nie (opis czynności podjętych przez organy zewnętrzne)

Załącznik nr 6
Karta interwencji

- 1) *Imię i nazwisko dziecka*
.....
- 2) *Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)*
.....
.....
- 3) *Osoba zawiadamiająca o krzywdzeniu*
.....
.....
- 4) *Opis działań podjętych przez psychologa, pedagoga, nauczyciela (data/działania)*
.....
.....
.....
- 5) *Spotkania z opiekunami (data/działania)*
.....
.....
.....
- 6) *Forma podjętej interwencji lub zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa:*
Wniosek o wgląd w sytuację dziecka
Inny rodzaj interwencji
.....
.....
.....
.....
- 7) *Dane dotyczące interwencji (data/nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)*
.....
.....
.....
.....
- 8) *Wyniki interwencji – opis: (działania instytucji zewnętrznych, działania podjęte przez placówkę, działania rodziców):*
.....
.....
.....

Podpisy członków zespołu:

.....
.....
.....

Załącznik nr 7
Ważne telefony i adresy, pod którymi małoletni i dorośli mogą otrzymać
informacje i wsparcie

Instytucje i organizacje na terenie Bydgoszczy świadczące pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie:

L.P.	Nazwa instytucji	Adres instytucji	Numer telefonu
1.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	ul. Toruńska 272	52 375-33-82
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Ogrodowa 9	52 325 44 10
		Fordon ul. J. Porazińskiej 9	52 343 66 44
3.	MOPS- dział wsparcia rodziny i asysty rodzinnej	ul. Toruńska 272	52 330 12 68
4.	Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy	Wojska Polskiego 4F	52 588 12 50
		Fordon ul. Wyzwolenia 122	52 525 58 59
5.	Hostel dla ofiar przemocy w rodzinie	ul. Dunikowskiego 2	52 361 12 49
6.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Bydgoszczy	ul. Jana III Sobieskiego 10	52 322 52 06
7.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w Bydgoszczy	ul. Gawędy 5 (Fordon)	52 322 80 32
8.	Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki "BORPA"	ul. BernadraŚliwńskiego 12	52 375 54 05
		Fordon - ul. J.Porazińskiej 9	52 344 52 82
9.	Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy	ul. Sułkowskiego 58A	52 372 11 82
10.	Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych	ul. Sułkowskiego 58A	52 372 13 40
11.	Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	ul. Sułkowskiego 58A	52 372 18 81
12.	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. Karłowicza 26	52 321 35 00
13.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Bydgoszczy	ul. Gajowa 43	52 371 19 08 664 664 377

Załącznik nr 8

Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. wolontariuszy, pracowników oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem)

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

1. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie

Uwaga! Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.:

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) zawiadom policję pod nr 112 lub 997

Uwaga! W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

2. jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.)

3. doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) poinformuj o tym fakcie przełożonego,

4. doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) poinformuj o tym fakcie przełożonego.

Załącznik 9

Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 18 roku życia (przemoc rówieśnicza)

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

1. doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (Uwaga! Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:
 - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - b) przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc,
 - c) równoległe powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Uwaga! Zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

2. doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):
 - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - b) przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze,
 - c) w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny sąd rodzinny wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny

Uwaga! Wniosek należy złożyć na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka, tj. imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców, oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy – opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałeś/aś.

Załącznik 10

Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

1. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu

(Uwaga! Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od rodzica podejrzanego o krzywdzenie,
- b) zawiadom policję pod nr 112 lub 997

Uwaga! W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

2. jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- a) poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstw

Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie można też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

3. doświadcza zaniedbania lub rodzic dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej):

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka,
- b) porozmawiaj z rodzicem,
- c) powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub instytucjonalnego (np. pomocy rzeczowej, finansowej),
- d) w przypadku braku współpracy rodzica powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.

4. doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka,
- b) przeprowadź rozmowę z rodzicem podejrzanym o krzywdzenie,
- c) powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego,

d) w przypadku braku współpracy rodzica lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej

Uwaga! Ośrodek należy powiadomić na piśmie lub mailowo. Pamiętać należy o podaniu wszystkich znanych danych dziecka, tj. imienia i nazwiska, adresu zamieszkania, imion i nazwisk rodziców. Opisz wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie znane Ci fakty.

e) równoległe złóż do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny

Uwaga! Wniosek składa się na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaje się wszystkie znane dane dziecka, tj. imię i nazwisko, adres , oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy – opis, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowano.

Załącznik 11

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy /
Prokuratura Rejonowa Bydgoszcz-Północ (Południe)

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art.
Kodeksu karnego na szkodę małoletniego

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu opisać stan faktyczny, w szczególności to, w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. Jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom placówki, należy podać, w miarę możliwości, następujące dane dotyczące przestępstwa:

- 1) datę,
- 2) miejsce,
- 3) okoliczności przestępstwa,
- 4) świadków,
- 5) materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa, np. dokumenty, wydruki, nagrania.

.....
Podpis osoby składającej zawiadomienie

Załącznik 12

Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny

Miejscowość, dnia

**Sąd Rejonowy w Bydgoszczy
Wydział Rodzinny i Nieletnich**

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego
....., (*imię i nazwisko dziecka,
data urodzenia*) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

.....
.....
.....

*Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone.
Można zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń.*

W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego

.....
Podpis osoby składającej wniosek

Załącznik nr 13

ANKIETA MONITORUJĄCA POZIOM REALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

1. Czy znasz treść dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem?
2. Czy znasz Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce?
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika?
6. **Jeśli tak** – jakie zasady zostały naruszone
7. **Czy podjąłeś/aś** jakieś działania? Jeśli tak, to jakie?
8. **Jeśli nie** – to dlaczego?
9. **Czy masz jakieś uwagi /poprawki/sugestie** dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem?

Dyrektor
Zespołu Szkół nr 32

mgr Beata Mazur